

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 11 lutego 2015 r.

DJE.WNP.0706.3.2014

Pani
Halina Bilik
Opolski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Opolu
ul. Piastowska 14
45-082 Opole

Szanowna Pani Kurator,

na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. nr 185, poz. 1092), przekazuję *Wystąpienie pokontrolne* z kontroli przeprowadzonej w zakresie „Realizacji przez Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w formie ewaluacji w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w powiązaniu z art. 35 ust. 1 pkt 2 oraz z art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.) a także art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r. poz. 191) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 11 do 13 czerwca 2014 r. przeprowadziło kontrolę w Kuratorium Oświaty w Opolu, przy ul. Piastowskiej 14, pn. „Realizacja przez Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w formie ewaluacji w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej: Barbara Socha - naczelnik Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Jakości Edukacji, na podstawie upoważnienia nr 22/2014 z 9 czerwca 2014 r., Zenona Sawicka - główny specjalista w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Jakości Edukacji, na podstawie upoważnienia nr 12/2014 z 9 czerwca 2014 r., Jan Chojnacki - główny specjalista w Wydziale Awansu Zawodowego Nauczycieli w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Wychowania, na podstawie upoważnienia nr 24/2014 z 9 czerwca 2014 r.

Kontrolą objęto realizację przez Opolskiego Kuratora Oświaty:

- 1) nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w formie ewaluacji zewnętrznej - w trybie działań planowych - w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji, w tym w odniesieniu do wymogów:
 - a) zamieszczania w treści raportu wyników ewaluacji, wskazania poziomów spełniania wymagań oraz wniosków z ewaluacji (§ 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego - Dz. U. z 2009 r. nr 168, poz. 1324, z późn.zm.);
 - b) przestrzegania terminów dotyczących sporządzenia raportu zgodnie z § 9 ust. 2a rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego;
 - c) przestrzegania terminów dotyczących przekazywania raportu z ewaluacji stosownie do § 9 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego;
 - d) przestrzegania terminu przekazywania właściwym organom stanowiska kuratora oświaty wobec zgłoszonych przez dyrektora szkoły lub placówki pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących raportu, stosownie do § 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego;
 - e) dokonania, w przypadku stwierdzenia zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, zmian w raporcie i przekazania go odpowiednim organom zgodnie z § 9 ust. 6 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
- 2) nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego w zakresie:
 - a) organizacji i przebiegu postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego;
 - b) organizacji i sposobu sprawowania nadzoru w sprawach dotyczących nadawania nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące.

Na podstawie wyników kontroli działalność Opolskiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została **oceniona pozytywnie**.

Ocenę uzasadniają ustalenia z kontroli.

- I. Nadzór pedagogiczny w szkołach i placówkach w formie ewaluacji zewnętrznej - w trybie działań planowych - w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji.

W wyniku analizy dokumentacji związanej z przeprowadzaniem ewaluacji w trybie działań planowych stwierdzono:

1. Podstawą organizacji sprawowania przez Opolskiego Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego jest *Regulamin Kuratorium Oświaty w Opolu* przyjęty *Zarządzeniem nr 25/2013 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 28 sierpnia 2013 r.* zatwierdzony 6 września 2013 r. przez Wojewodę Opolskiego. W § 22 ust. 1 i ust. 3 tego regulaminu określono zadania Wydziału Nadzoru Pedagogicznego, w tym Oddziału Ewaluacji i Wspomagania w zakresie sprawowania nadzoru pedagogicznego nad

publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami na terenie województwa. Nadzór ten jest sprawowany m.in. poprzez ewaluację działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek.

W Kuratorium Oświaty w Opolu opracowano wewnętrzne uregulowania dotyczące realizacji nadzoru pedagogicznego w formie ewaluacji. W załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 47/2010 Opolskiego Kuratora Oświaty z 20 września 2010 r. w sprawie organizacji i zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego oraz w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 7 Opolskiego Kuratora Oświaty z 7 marca 2014 r. zawarte zostały procedury realizacji ewaluacji zewnętrznej. Procedurę stanowiącą załącznik do Zarządzenia nr 47/2010 Opolskiego Kuratora Oświaty z 20 września 2010 r. opracowano w odniesieniu się do czterech etapów procesu ewaluacji (*przygotowawczego, zbierania danych w szkole/placówce, analizy danych, przygotowania raportu*). Procedura przeprowadzania i obiegu dokumentacji ewaluacji zewnętrznej stanowiąca załącznik do Zarządzenia Nr 7 Opolskiego Kuratora Oświaty z 7 marca 2014 r. określa zasady i tryb dokonywania czynności w odniesieniu do nadzoru pedagogicznego realizowanego w formie ewaluacji. W procedurze sporządzania i przekazywania raportu z ewaluacji zewnętrznej oraz postępowania w przypadku zgłaszania przez dyrektorów szkół lub placówek zastrzeżeń do raportów z ewaluacji zewnętrznej, uwzględniono wymagania sformułowane w tym zakresie w przepisach rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

2. W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 września 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. w Kuratorium Oświaty w Opolu przeprowadzono łącznie 132 ewaluację, w tym: 14 ewaluacji całościowych i 118 ewaluacji problemowych w obszarach wskazanych przez MEN (65 ewaluacji) oraz wybranych przez kuratora oświaty (53 ewaluację). W zakresie nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach w formie ewaluacji zewnętrznej - w trybie działań planowych - w zakresie dotyczącym sporządzania i przekazywania raportów z ewaluacji, skontrolowano dokumentację wszystkich 53 ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty, tj.: *Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne indywidualizuje kształcenie, Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych*. Ewaluację przeprowadzone były na obszarze województwa opolskiego, w okresie od 1 września 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. przez wizytatorów Wydziału Nadzoru Pedagogicznego, w tym Oddziału Ewaluacji i Wspomagania.

W wyniku analizy dokumentacji z ewaluacji ustalono:

- 1) Ewaluację przeprowadzają pracownicy Oddziału Ewaluacji i Wspomagania w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego, zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych - wizytatorów i starszych

wizytatorów. Pracownicy Wydziału Nadzoru Pedagogicznego, stosownie do zapisów dokumentu *Zakres czynności*, realizują zadania związane ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego. W części tego dokumentu zawierającej *Szczegółowy zakres obowiązków*, znalazł się zapis mówiący o *wykonywaniu innych zadań zleczanych przez Kuratora, Dyrektora Wydziału lub Kierownika Oddziału*. Wprowadzając taki zapis do *Zakresu obowiązków* pracowników nie wykluczono możliwości powierzania wizytatorom i starszym wizytatorom Wydziału Nadzoru Pedagogicznego Kuratorium Oświaty w Opolu zadań spoza nadzoru pedagogicznego. Podobny zapis zamieszczono w § 22 *Regulaminu Kuratorium Oświaty w Opolu*. Wyżej wskazane zapisy pozostają w sprzeczności z obowiązującymi uregulowaniami § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz. U. Nr 164, poz. 1169 oraz z 2013 r. poz. 245), w świetle których, osoby zatrudnione na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, które realizują zadania i czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, określone w art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, nie realizują innych zadań kuratora oświaty.

- 2) Z przeprowadzonych ewaluacji sporządzono raporty i przekazano dyrektorom szkół/placówek oraz ich organom prowadzącym.
- 3) Raporty z ewaluacji zawierały wyniki ewaluacji, wskazanie poziomów spełnienia wymagań oraz wnioski z ewaluacji.
- 4) Raporty z ewaluacji były sporządzane w terminie określonym w ww. rozporządzeniu w sprawie nadzoru pedagogicznego, tj. w terminie 20 dni roboczych liczonych od dnia rozpoczęcia w szkole lub placówce czynności ewaluacji zewnętrznej.
- 5) W Kuratorium Oświaty w Opolu nie dokumentuje się terminu otrzymania przez dyrektora szkoły lub placówki raportu z ewaluacji.

Na podstawie § 9 ust. 4 ww. rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni od dnia otrzymania raportu z ewaluacji, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny, pisemne, umotywowane zastrzeżenia dotyczące raportu.

W świetle § 9 ust. 5 ww. rozporządzenia w przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 4, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, zajmuje stanowisko wobec tych zastrzeżeń i przekazuje je dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę.

Mając na uwadze powyższe przepisy, przekazanie raportu z ewaluacji jest czynnością, która powinna być dokumentowana, ze względu na konieczność ustalenia zachowania przez dyrektora szkoły lub placówki siedmiodniowego terminu zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń dotyczących raportu, a przy zachowaniu tego terminu zajęcia stanowiska wobec wniesionych zastrzeżeń. Zaniechanie dokumentowania przez Kuratorium Oświaty w Opolu terminu otrzymania przez dyrektora szkoły lub placówki raportu z ewaluacji stwarza ryzyko, nieprawidłowego działania organu tj. zajęcia stanowiska wobec

zastrzeżeń wniesionych przez dyrektora szkoły/placówki po terminie. Opolski Kurator Oświaty wyjaśnił, że dotychczas daty wpływu zastrzeżeń do Kuratorium Oświaty nie budziły wątpliwości co do zachowania przysługującego dyrektorowi terminu wniesienia zastrzeżeń. W badanym okresie do organu sprawującego nadzór pedagogiczny - Opolskiego Kuratora Oświaty, umotywowane zastrzeżenia do raportu z ewaluacji zgłosił jeden dyrektor szkoły. Kurator nie stwierdził zasadności zgłoszonych zastrzeżeń. Przekazanie dyrektorowi szkoły stanowiska Opolskiego Kuratora Oświaty wobec zgłoszonych zastrzeżeń nastąpiło zgodnie z obowiązującymi przepisami (§ 9 ust. 5 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego).

- 6) W Kuratorium przyjęto jednakowy dla wszystkich wizytatorów sposób sporządzania i przekazywania raportów z wykorzystaniem obowiązujących wzorów dokumentów. Przyjęte przez Kuratorium Oświaty w Opolu zasady sporządzania i przekazywania raportów z ewaluacji są uwzględnione w wewnętrznych uregulowaniach.
- 7) Opolski Kurator Oświaty sprawuje wewnętrzny nadzór nad organizacją i przeprowadzaniem czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego w formie ewaluacji, z uwzględnieniem przepisów prawa². Kurator określił wewnętrzne zasady sprawowania nadzoru w tym zakresie. Zapisy rozdziału III *Regulaminu Kuratorium Oświaty w Opolu* wskazują, że bezpośredni nadzór nad Wydziałem Nadzoru Pedagogicznego, sprawuje Wicekurator, realizacją zadań kierują dyrektor Wydziału Nadzoru Pedagogicznego i kierownik Oddziału Ewaluacji i Wspomagania.

II. Nadzór nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego.

W zakresie realizowanych przez Opolskiego Kuratora Oświaty zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:

- 1) organizacji i przebiegu postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz
- 2) organizacji i sposobu sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w sprawach dotyczących nadawania nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące, nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji z postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzonych przez Opolskiego Kuratora Oświaty. Dokumentacja obejmowała postępowania dotyczące nauczycieli ze wszystkich typów i rodzajów szkół.

W okresie objętym kontrolą do Opolskiego Kuratora Oświaty złożono 366 wniosków o wszczęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela

² Kurator oświaty kieruje pracą kuratorium przy pomocy wicekuratora oraz osób zajmujących inne stanowiska kierownicze (§ 1 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur). W kuratorium mogą być tworzone stanowiska kierownicze: dyrektorów wydziałów, dyrektorów delegatur, zastępców dyrektorów (wydziałów, delegatur), a także kierowników oddziałów (§ 3 ww. rozporządzenia).

dplomowanego. Opolski Kurator Oświaty wydał 360 decyzje o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz 2 decyzje odmawiające nadania stopnia, 4 wnioski zostały wycofane przez nauczycieli. Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 100 postępowań. Analizą objęto w szczególności dokumentację z prac komisji kwalifikacyjnych (decyzje o powołaniu komisji kwalifikacyjnych, arkusze analizy formalnej, protokoły z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych) oraz dokumentację stanowiącą podstawę wydania decyzji o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego (zaświadczenia dyrektorów szkół zawierające informacje o odbytych stażach, dokumenty świadczące o kwalifikacjach nauczycieli).

Dokumentacja dotycząca postępowań kwalifikacyjnych oraz nadawania stopni awansu zawodowego przez Kuratora prowadzona jest w sposób prawidłowy z zachowaniem należytej staranności. Postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz procedura nadawania przez Opolskiego Kuratora Oświaty stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego są zgodne z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - *Karta nauczyciela*, przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli oraz z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego. Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego (protokoły, arkusze analiz, zawiadomienia, oświadczenia członków komisji) nie budzi zastrzeżeń. Decyzje dotyczące nadania stopni nauczyciela dyplomowanego zostały wydane w terminach, o których mowa w ustawie - *Karta Nauczyciela*.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano skarg na prace komisji kwalifikacyjnych powoływanych przez Opolskiego Kuratora Oświaty. Do Kuratora nie wpłynęły skargi na pracę komisji egzaminacyjnych powoływanych przez organy prowadzące, nie wpłynęły również odwołania od decyzji odmawiających nadania stopnia nauczyciela mianowanego. W okresie objętym kontrolą do Kuratora nie złożono odwołań od negatywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu.

Przedstawiciele Opolskiego Kuratora Oświaty zostali oddelegowani do pracy w 454 komisjach egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego.

W okresie objętym kontrolą Kuratorium Oświaty w Opolu zorganizowało narady z dyrektorami szkół i placówek oraz przedstawicielami organów prowadzących szkoły we wszystkich powiatach województwa opolskiego dotyczące awansu zawodowego nauczycieli. Pracownicy Kuratorium Oświaty w Opolu zajmujący się awansem zawodowym nauczycieli dobrze ocenili współpracę z dyrektorami i organami prowadzącymi szkoły.

Zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli są organizowane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy - *Karta nauczyciela* oraz rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli.

z powierzeniem

z up. MINISTRA
DYREKTOR GENERALNY

Robert Bartold